

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України**

ЗБІРКА ТЕЗ ТА СТАТТЕЙ
науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ
МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

ПОЛТАВА
19-20 жовтня 2023 року

Редакційна колегія:

Вячеслав ЖДАН – головний редактор

Галина ЄРОШЕНКО – заступник головного редактора

Наталія УЛАНОВСЬКА-ЦИБА – відповідальний редактор

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ». – Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2023. – 207 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

(створений відповідно до наказу за № 319 від 20 вересня 2023 року)

Голова оргкомітету:

Вячеслав ЖДАН - ректор закладу вищої освіти

Заступники голови оргкомітету:

Ігор КАЙДАШЕВ - проректор закладу вищої освіти з наукової роботи;

Галина ЄРОШЕНКО - завідувач кафедри біології.

Члени оргкомітету:

Давид АВЕТІКОВ – проректор закладу вищої освіти з навчальної роботи;

Анжела ВАЦЕНКО – доцент закладу вищої освіти кафедри біології;

Наталія УЛАНОВСЬКА-ЦИБА – доцент закладу вищої освіти кафедри біології;

Олена РЯБУШКО – доцент закладу вищої освіти кафедри біології;

Олена КЛЕПЕЦЬ - доцент закладу вищої освіти кафедри біології

Костянтин ШЕВЧЕНКО – старший викладач кафедри біології

Відповідальний секретар:

Альона ГРИГОРЕНКО - викладач кафедри біології

Технічна підтримка:

Іван БЕРЕЗА – провідний фахівець наукового відділу

місцевих жителів здоровому способу життя, включаючи інформацію про екологічну освіту.

Висновки. Екологічне виховання в медичних ЗВО – важливий елемент для підготовки майбутніх лікарів та медичного персоналу, які зможуть бути не лише компетентними в лікуванні пацієнтів, але й свідомими щодо екологічної відповідальності. Враховуючи те, як сучасні екологічні проблеми впливають на здоров'я людей, екологічна освіта стає невід'ємною частиною медичної освіти. Медичні ЗВО мають активно впроваджувати таке виховання в свої програми навчання та створювати умови для здобувачів освіти долучатися до екологічних ініціатив і досліджень. Поєднання екологічного та медичного навчання сприяє формуванню здорового і свідомого суспільства, а їхня взаємодія може призвести до покращення рівня якості життя людей та збереження природного середовища.

Дубина С. О.¹, Сербін С. І.¹, Бондаренко С. В.¹, Коптев М.М.²,
Пирог-Заказнікова А.В.²

¹Донецький національний медичний університет,
м. Лиман, м. Кропивницький, Україна

²Полтавський державний медичний університет, м.Полтава, Україна

ТИПІЗОВАНА МОРФОМЕТРИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНАТОМІЧНОЇ СТРУКТУРИ ОРБИТИ ДОРΟΣЛИХ ЛЮДЕЙ

Актуальність. Актуальною та практично значущою проблемою нормальної анатомії виступає морфометрична характеристика кісткових структур очної ямки (орбіти) за даними томографічної візуалізації.

Мета дослідження. Метою нашого дослідження було встановлення морфометричних показників анатомічної структури орбіти дорослих людей

Матеріал і методи. Дослідження проводилося із залученням 96 осіб європеїдної раси віком від 22 до 74 років (48 чоловіків, 48 жінок, середній вік $48,6 \pm 3,2$ років) без патології краніофасіальної області.

Наше дослідження було виконане за допомогою таких методів, як комп'ютерна томографія, морфометричний метод та математичні методи (варіаційний та кореляційний аналізи).

Результати дослідження. Результатом нашого дослідження стало визначення лінійних та кутових показників орбіт у сукупній вибірці, лінійних та кутових показників орбіт за віковими групами, лінійних та кутових показників орбіт у вибірках за статтю, лінійних та кутових показників очних ямок у вибірках за краніотипами.

Висновки:

1. У загальній вибірці серед краніотипів за черепним індексом переважають брахіцефали (62,5 %); за висотно–широтним індексом – гіпсіцефали (92,7 %); за висотно–повздожнім індексом – метріоцефали (52,1 %). Найбільш розповсюдженою комбінацією виступає брахі-гіпсіметріоцефал (широкий – витягнутий за довжиною – середній за висотою череп) – 45,8 %. За орбітальним індексом підтверджено переважання у вибірці мезоконхів. Зв'язок між довжиною, висотою та шириною черепу – з одного боку, і морфометричними показниками очної ямки – з іншого, – є слабким.

2. Статистично вірогідні відмінності морфометричних показників у групах за черепним індексом повністю відсутні за вибірками показників висоти входу в орбіту і кута нахилу входу в орбіту, і наявні за вибірками показників довжини медіальної стінки та глибини орбіти. За іншими показниками відзначаються наступні відмінності: довжина верхньої та латеральної стінок – між брахі- та мезоцефалами, довжина нижньої стінки і кут між медіальною та латеральною стінками – між доліхо- та мезоцефалами; ширина входу в орбіту – між доліхо- та мезоцефалами і брахі- та мезоцефалами.

3. Число статистично значущих взаємозв'язків між морфометричними показниками орбіти збільшується від доліхоцефалів до брахіцефалів за відсутності вірогідної різниці між ними. Середня кореляція відзначається тільки між шириною входу і довжиною медіальної і нижньої стінок, глибиною і довжиною нижньої і верхньої стінок, довжиною верхньої і нижньої стінок орбіти – у брахіцефалів, а також між довжиною нижньої і верхньої стінок – у доліхоцефалів і мезоцефалів.

4. При плануванні реконструктивних операцій на кісткових структурах орбіти слід враховувати наявні відмінності між краніотипами по довжині латеральної, верхньої і нижньої стінок, ширині і висоті входу в орбіту і величині кута між медіальною і латеральною стінками.

Дубина В.А., Приходченко С.В., Писаренко О.А., Тимошенко Ю.В.
Полтавський державний медичний університет, м.Полтава, Україна

АНАЛІЗ ПОШИРЕНOSTІ ОВОЛОДІННЯ ТА ВМІНЬ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТОМОГРАФІЇ СЕРЕД ЛІКАРІВ-КУРСАНТІВ ТА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ СТОМАТОЛОГІВ

Актуальність. Останнім часом в практиці лікаря стоматолога з'явилося багато сучасних методів діагностики, які значно розширюють можливості у подальшому лікуванні пацієнтів. Ці методи тісно пов'язані з комп'ютерними технологіями. Зараз все частіше лікарі у своїй роботі використовують конусно-

Донець І.М., Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Рябушко О.Б., Клепець О.В., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Григоренко А.С., Кінаш О.В.	49
ОСОБЛИВОСТІ КЛІТИННОГО СТАНУ БРОНХОАСОЦІЙОВАНОЇ ЛІМФОЇДНОЇ ТКАНИНИ ЩУРІВ ПРИ ДІЇ КОМПЛЕКСУ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК	
Драбовський В.С., Малик С.В., Челішвілі А.Л., Чорна І.О., Пелипенко О.В.	50
ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ХІРУРГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: АНАЛІЗ, ВИКЛИКИ, РІШЕННЯ	
Драбовський В.С., Рябушко Р.М., Драбовська І.А.	52
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Дубина С. О., Сербін С. І., Бондаренко С. В., Коптев М.М., Пирог-Заказнікова А.В.	54
ТИПІЗОВАНА МОРФОМЕТРИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНАТОМІЧНОЇ СТРУКТУРИ ОРБИТИ ДОРΟΣЛИХ ЛЮДЕЙ	
Дубина В.А., Приходченко С.В., Писаренко О.А., Тимошенко Ю.В..	55
АНАЛІЗ ПОШИРЕНОСТІ ОВОЛОДІННЯ ТА ВМІНЬ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТОМОГРАФІЇ СЕРЕД ЛІКАРІВ- КУРСАНТІВ ТА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ СТОМАТОЛОГІВ	
Ефендієва С.М., Гончарова Є.Є., Гаврильєва К.Г.	57
УДОСКОНАЛЕННЯ ВИМОВНИХ НАВИЧОК З YOUGLISH ЗА ДОПОМОГОЮ ВІДЕОКОНТЕКСТУ	
Ефендієва С.М., Сліпченко Л.Б., Приходько Я.М.	58
ВИКОРИСТАННЯ WORDCLOUDS.COM ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИВЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ	
Ємець Л.В., Сіркович І.О.	60
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СТАНУ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ІЗ ЕПІЛЕПСІЄЮ	
Єрошенко Г.А., Донець І.М., Шевченко К.В., Клепець О.В., Рябушко О.Б., Лисаченко О.Д., Соколенко В.М., Кудінов М.В., Галетка Є.І.	63
РЕАКЦІЯ КРОВОНОСНОГО РУСЛА ЛЕГЕНЬ ЩУРІВ НА ДІЮ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК У КОМПЛЕКСІ	
Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Лисаченко О. Д., Білаш В.П., Свінцицька Н.Л., Григоренко А.С., Кінаш О.В.	65
ВИКОРИСТАННЯ ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВОЇ ДІАГРАМИ ІСІКАВИ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ТА ПРИ ПРОВЕДЕННІ АНАЛІЗУ ЯКОСТІ ОСВІТИ	
Іванчук І.М., Небесна З.М., Лісничук Н.Є., Крамар С.Б., Гетманюк І.Б., Огінська Н.В.	70
МІКРОСКОПІЧНІ ТА СУБМІКРОСКОПІЧНІ ЗМІНИ ГЕМОКАПІЛЯРІВ КОРИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО КАНЦЕРОГЕНЕЗУ	